

LINGVISTIKAÜLESANNETE LAHENDAMISE VÕISTLUS
9. mail 2003 Tartu Ülikoolis

Ülesanne nr 1(10 punkti)

On antud kuue ungarikeelse lause tõlked eesti keelde.

Az asztalon a térkép van.	Laua! on kaart.
Az asztalokban a térképek vannak.	Laudades on kaardid.
A füzetnél az újság van.	Vihiku juures on ajaleht.
Az ujsagokon a füzetek vannak.	Ajalehtedel on vihikud.
Az ablakoknál a pad van.	Akende juures on pink.
A székeken a kasok vannak.	Toolidel on korvid.

Tõlkige ungari keelde:

1. Lauas on vihik. -----
2. Vihikus on ajalehed. -----
3. Laua juures on toolid. -----
4. Toolide juures on pingid. -----
5. Aknal on korv. -----

Ülesanne nr 2 (7 punkti)

On antud järgmised sõnad saami (lapi) keeles:

jogkn'al'm _____
kul'l'im _____
cal'mseksam _____
kul'cal'm _____
jogkrind _____
kul'n'al'm _____
jogkkul' _____

Nende sõnade tähendused on suvalises järjekorras:

kala silm, jõe suue, kalasupp, jõe kallas, kala suu, ripsmed, jõekala

Leidke saami sõnade õiged tõlked.

Ülesanne nr 3 (10 punkti)

Elas kord suur leedu perekond, mille liikmetele meeldis kokku saada. Kord tähistati perekonnepea juubelit ja peaaegu kõik olid kohale tulnud. Puudus ainult kolm.

Peolauas istus 16 inimest:

1) Algirdas

1) tema naine Irma

1) Irma vend Jonas

2) Irma õde Jolanta

3) Algirdase õde Lada

4) Lada mees Gedrius

5) Lada ja Gedriuse poeg Juozas

6) Lada ja Gedriuse tütar Anna

7) Algirdase ja Irma vanem tütar Gražina

11) Algirdase ja Irma noorema tütre mees Rimas

12) Rimase vend Edgaras

13) Rimase õde Elena

14) Elena mees Aidas

15) Rasa tütar Maria

16) Rimase tütar Elsbeta

Juubelikülaliste perekonnanimed olid (suvalises järjekorras) järgmised:

Jurenas, Šestokas, Balsiene, Matulite, Balsite, Matulis, Šestokas, Ambraziene, Adomaitite, Jurenaite, Matulis, Adomaitis, Jureniene, Matuliene, Ambrazas, Šestokaite

Leidke õiged perekonnanimed:

a) Algirdas _____

b) Jonas _____

c) Elena _____

d) Elsbeta _____

Mis on kolme juubelilt puudunud perekonnaliikme perekonnanimed:

a) Rasa mees _____

b) Rimase naine _____

c) Elena ja Aidase tütar _____

Ülesanne nr 4 (10 punkti)

On antud jaapanikeelsed sõnaühendid ja nende tõlked:

nihiki-no inu	kaks koera
sanken-no ie	kolm maja
gonin-no musume	viis tüdrukut
gohon-no kasa	viis vihmavarju
kuhiki-no usagi	üheksa jänest
dzjuto-no usi	kümme lehma
rokumai-no simbun	kuus ajalehte
kuhon-no sao	üheksa saua
sannin-no gisi	kolm inseneri
hatito-no kuma	kaheksa karu
rokuva-no tsubame	kuus pääsukest
sitihon-no empitsu	seitse pliiatsit
nimai-no sara	kaks taldrikut
dzjunihiki-no hitsudzi	kaksteist lammast
simai-no tidzu	neli kaarti
nihon-no jubi	kaks sõrme
itito-no dzo	üks elevant

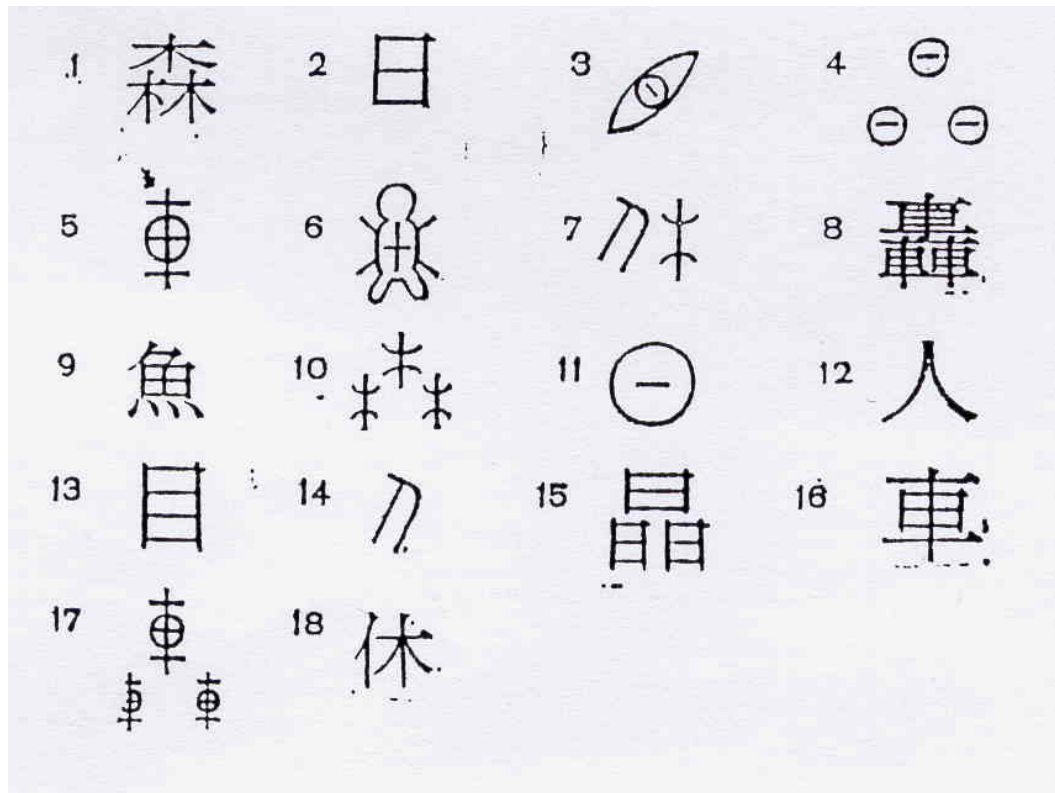
Sõnad: empitsu – pliiats; hitsudzi – lammas; kami – paberileht; koja – onn; rakuda – kaamel; neko – kass; kuda – toru; tora – tiiger; nedzumi – hiir; tete – liblikas; bin – pudel; kippu – pilet; sensei – õpetaja.

Tõlkige jaapani keelde:

üks leht paberit	_____
kaks onni	_____
kolm kaamelit	_____
neli kassi	_____
viis toru	_____
kuus tiigrit	_____
seitse hiirt	_____
kaheksa liblikat	_____
üheksa pudelit	_____
kümme piletit	_____
üksteist õpetajat	_____

Ülesanne 5 (10 punkti)

On antud hiina hieroglüüfid (suvalises järjekorras), igaüks kahes variandis: vanas ja uues.

Hieroglüüfide tähendused (suvalises järjekorras): silm, mürin, kala, päike, mets, puhkama, vanker, inimene, hele.

Leidke, millised hieroglüüfid on sama hieroglüüfi variandid, milline on vana ja milline uus variant, ja mida iga hieroglüüf tähendab.

vana (numbriga)	uus (numbriga)	tähendus
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Ülesanne nr 6 (10 punkti)

On antud artšini keele (kaukaasia keelte dagestani grupp) laused koos eestikeelsete tõlgetega.

1. Dia verkurši vi.	Isa kukub.
2. Hoin hoti irkkurši bi.	Lehm otsib rohtu.
3. Bošor baba dirkkurši vi.	Mees otsib tädi.
4. Šuša erkurši i.	Pudel kukub.
5. Hoin bortsirši bi.	Lehm seisab.
6. Dijamu buva darkjarši di.	Emajäetakse maha isa poolt.
7. Buvamu dogi birkkurši bi.	Eeslit otsitakse ema poolt.
8. Dadamu hoti irkkurši i.	Rohtu otsitakse onu poolt.
9. Lo ortsirši i.	Laps seisab.

Tõlkige eesti keelde:

1. Lo hoin birkkurši vi.	_____
2. Dia bošor varkjarši vi.	_____

Tõlkige artšini keelde:

1. Onu otsitakse tädi poolt.	_____
2. Eesel kukub.	_____
3. Emajätatab isa.	_____

Märkus: Viimases eestikeelses lauses on *ema* nimetavas, *isa* omastavas käändes.

LINGVISTIKAÜLESANNETE LAHENDAMISE VÕISTLUS
9. mail 2003 Tartu Ülikoolis

Задание 1 (10 баллов)

Ниже дан перевод шести фраз венгерского языка на русский

Az asztalon a térkép van.	На столе карта.
Az asztalokban a térképek vannak.	В столах карты.
A füzetnél az újság van.	Возле тетради газета.
Az ujsagokon a füzetek vannak.	На газетах тетради.
Az ablakoknál a pad van.	Возле окон скамейки.
A székeken a kosok vannak.	На стульях корзины.

Переведите на венгерский:

1. В столе тетрадь. -----
2. В тетради газеты. -----
3. Возле стола стулья. -----
4. Возле стульев скамейки. -----
5. На окне корзина. -----

Задание 2 (7 баллов)

Даны следующие слова на саамском языке.

jogn'al'm	_____
kul'lim	_____
cal'mseksam	_____
kul'cal'm	_____
jogkrind	_____
kul'n'al'm	_____
jogkul'	_____

Их переводы на русский язык в другом порядке:

рыбий глаз, устье реки, уха, берег реки, рот рыбы, ресницы, речная рыба.

Определите правильные переводы.

Ülesanne nr 3 (10 punkti)

Elas kord suur leedu perekond, mille liikmetele meeldis kokku saada. Kord tähistati perekonnepea juubelit ja peaaegu kõik olid kohale tulnud. Puudus ainult kolm.

Peolauas istus 16 inimest:

1) perekonnapea Algirdas	10) Algirdase ja Irma keskmine tütar Rasa
2) tema naine Irma	11) Algirdase ja Irma noorema tütre mees Rimas
3) Irma vend Jonas	12) Rimase vend Edgaras
4) Irma õde Jolanta	13) Rimase õde Elena
5) Algirdase õde Lada	14) Elena mees Aidas
6) Lada mees Gedrius	15) Rasa tütar Maria
7) Lada ja Gedriuse poeg Juozas	16) Rimase tütar Elsbeta
8) Lada ja Gedriuse tütar Anna	
9) Algirdase ja Irma vanem tütar Gražina	

Juubelikülaliste perekonnanimed olid (suvalises järjekorras) järgmised:

Jurenas, Šestokas, Balsiene, Matulite, Balsite, Matulis, Šestokas, Ambraziene, Adomaitite, Jurenaite, Matulis, Adomaitis, Jureniene, Matuliene, Ambrazas, Šestokaite

Leidke õiged perekonnanimed:

- a) Algirdas _____
- b) Jonas _____
- c) Elena _____
- d) Elsbeta _____

Mis on kolme juubelilt puudunud perekonnaliikme perekonnanimed:

- e) Rasa mees _____
- f) Rimase naine _____
- g) Elena ja Aidase tütar _____

Задание 4 (10 баллов)

Даны японские словосочетания и слова с переводом на русский язык:

nihiki-no inu	две собаки
sanken-no ie	три дома
gonin-no musume	пять девочек
gohon-no kasa	пять зонтов
kuhiki-no usagi	девять зайцев
dzjuto-no usi	десять коров
rokumai-no simbun	шесть газет
kuhon-no sao	девять шестов
sannin-no gisi	три инженера
hatito-no kuma	восемь медведей
rokuva-no tsubame	шесть ласточек
sitihon-no empitsu	семь карандашей
nimai-no sara	две тарелки
dzjunihiki-no hitsudzi	двенадцать овец
simai-no tidzu	четыре карты
nihon-no jubi	два пальца
itito-no dzo	один слон

Слова: empitsu – карандаш; hitsudzi – овца; kami – лист бумаги; koja – хижина; rakuda – верблюд; neko – кошка; kuda – труба; tora – тигр; nedzumi – мышь; tete – бабочка; bin – бутылка; kirru – билет; sensei – учитель.

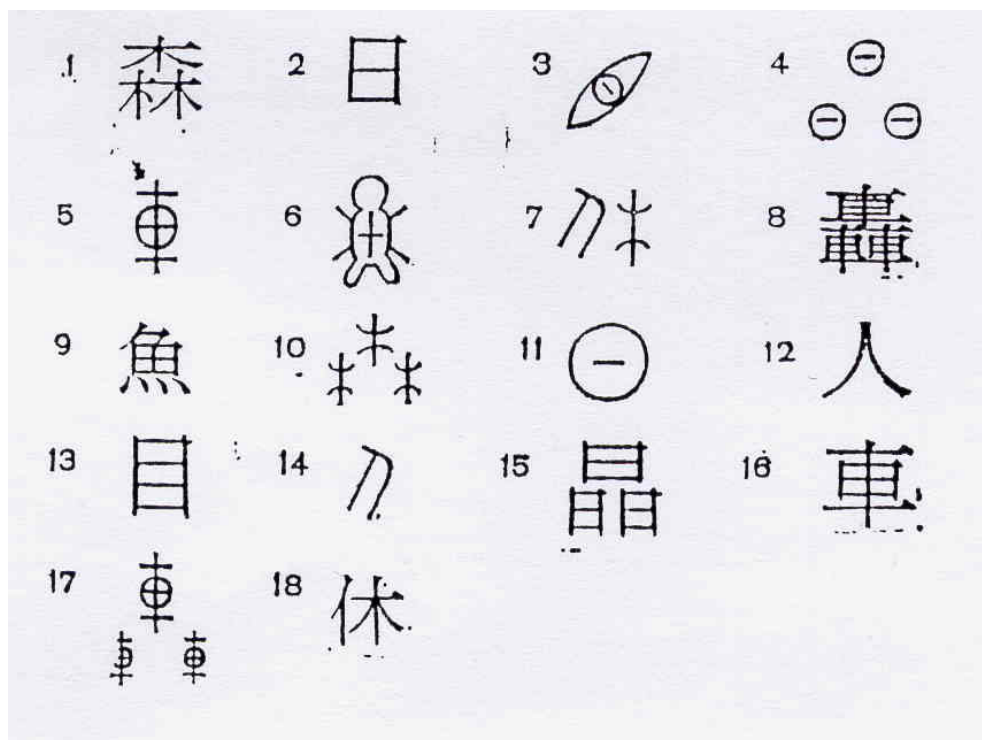
Переведите на японский:

один лист бумаги	_____
две хижины	_____
три верблюда	_____
четыре кошки	_____
пять труб	_____
шесть тигров	_____
семь мышей	_____
восемь бабочек	_____
девять бутылок	_____
десять билетов	_____
одиннадцать учителей	_____

Задание 5 (10 баллов)

Даны китайские иероглифы, причем каждый приведен в двух вариантах: древнем и современном (варианты могут не стоять подряд).

Значения иероглифов (в другом порядке): глаз, грохот, рыба, солнце, роца, отдыхать, колесница, человек, светлый.

Определите, какие иероглифы представляют собой варианты одного иероглифа, какие иероглифы имеют современный, а какие - древний вид, и каково их значение.

древний (номером)	современный (номером)	значение
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Задание 6 (10 баллов)

Даны арчинские (кавказский язык дагестанской группы) предложения и их переводы.

1. Dia verkurši vi.	Отец падает.
2. Hoin hoti irkkurši bi.	Корова разыскивает траву.
3. Bošor baba dirkkurši vi.	Мужчина разыскивает тетю.
4. Šuša erkurši i.	Бутылка падает.
5. Hoin bortsirši bi.	Корова стоит.
6. Dijamu buva darkjarši di.	Мать оставляется отцом.
7. Buvamu dogi birkkurši bi.	Осел разыскивается матерью.
8. Dadamu hoti irkkurši i.	Трава разыскивается дядей.
9. Lo ortsirši i.	Ребенок стоит.

Переведите на русский язык:

1. Lo hoin birkkurši vi. _____
2. Dia bošor varkjarši vi. _____

Переведите на арчинский язык:

1. Дядя разыскивается тетей. _____
2. Осел падает. _____
3. Мать оставляет отца. _____